

Motion 1980/81: 1549

av Martin Olsson och Karin Israelsson
om rätten för diabetiker m. fl. till extra avdrag vid inkomstbeskattningen

En av grundprinciperna för vårt skattesystem är att skatt skall tas ut efter bärkraft. Därför kan exempelvis vissa grupper tillerkännas rätt till extra avdrag som kompensation för fördyrade levnadskostnader på grund av sjukdom o. d. Diabetikerna tillhör en sådan grupp.

Diabetes är en av våra folksjukdomar. De flesta diabetiker har fått sin sjukdom på ålderns höst. Barn och ungdomar drabbas dock i allt större utsträckning av sjukdomen. Som ett led i behandlingen ingår dieten. Den medför en icke obetydlig merkostnad i förhållande till normalkosten. Tack vare en strikt diet kan diabetikern klara sitt arbete och avlastar samtidigt sjukvårdsapparaten utgifter för en misskött diabetesbehandling.

Bestämmelserna om avdrag på grund av väsentligt nedsatt skatteförmåga finns i 50 § 2 mom. kommunalskattelagen. Riksförsäkringsverket utfärdar årligen anvisningar för tillämpningen och omfattningen av avdragsrätten.

Om den skattskyldige diabetikern inte kan göra sannolikt hur stora utgifterna varit för särskild kosthållning bör enligt anvisningarna inför 1981 års taxering merkostnaderna normalt anses uppgå till 2 100 kr.

Avdraget är inkomstprövat. Om för gift skattskyldig makarnas sammanlagda inkomst uppgår till högst 50 000 kr. är avdraget två gånger beräknade merutgifter alltså 4 200 kr. Är sammanlagda inkomsten mellan 50 000 och 60 000 kr. medges avdrag med merkostnaden, alltså 2 100 kr. Vid inkomster mellan 60 000 och 70 000 kr. är avdraget halva merkostnaden, alltså 1 050 kr. Vid inkomster över 70 000 kr. måste merkostnaden vara över normalbeloppet för att något avdrag över huvud taget skall få göras.

Om den skattskyldige har hemmavarande barn under 16 år ökas resp. inkomstgräns med 6 000 kr. för varje sådant barn. Förmögenhet beaktas på samma sätt som vid extra avdrag för folkpensionärer, innebärande att avdraget avtrappas från 75 100 kronors förmögenhet och upphör helt vid 125 000 kr.

Otvivelaktigt är merkostnaden för en diabetiker lika stor oberoende av inkomsten. Bl. a. därför och för att inte göra marginaleffekterna högre för grupper med extra avdrag än för övriga skattskyldige vore det önskvärt att det extra avdraget inte reduceras på grund av ökad inkomst. Merkostnad på grund av viss sjukdom borde egentligen beaktas på samma sätt som andra kostnader för inkomstens förvärvande.

Nuvarande regler för extra avdrag för diabetiker innebär egentligen att den familj som genom den ene makens eller båda makarnas inkomst kommer upp till en normalinkomst för exempelvis en industrianslälld går mste om avdragsrätten enligt schablonberäkningarna.

Utöver diabetikerna erhåller även vissa andra grupper extra avdrag för merutgifter på grund av specialkost. Inkomstgränserna är desamma som för diabetiker, men den normala merutgiften anses uppgå till 500 kr. för person som behöver proteinreducerad kost, 1 200 kr. för person som behöver laktosfri kost, 1 900 kr. för person som behöver glutenfri kost och 4 200 kr. för person som behöver fettreducerad kost. Avdragets reducering i förhållande till inkomsten ger ungefär samma effekter för dessa grupper som för diabetikerna.

Även om det av statsfinansiella och andra skäl inte är möjligt att nu göra det extra avdraget helt oberoende av inkomstens storlek, bör avdragsreglerna ses över i syfte att ändra avdragsgränserna så att exempelvis en familj upp till ungefär normalinkomst för en inkomsttagare erhåller fullt avdrag för beräknade merkostnader.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om översyn av bestämmelserna om diabetikers m. fl. gruppers rätt till extra avdrag vid inkomsttaxering.

Stockholm den 27 januari 1981

MARTIN OLSSON (c)

KARIN ISRAELSSON (c)